

Резиме

Покоравањем Хеладе и претварањем исте у своју провинцију, од стране Римљана, Хеленистичка културна експанзија окренута је и на „запад“. Почевши од Римског освајања Велике Грчке (друга половина 3. века пре нове ере), Хеленска култура продире у Рим, потискујући до тада доминантну етрурску културу. Покоривши земље Хелена војно и политички, Римљани сами бивају покорени Хеленском културом. Штавише, један специфични културни амалгам, који се може назвати Хеленистичко-Римском културом, Римљани су се даље раширили западним Средоземљем. Хеленистичка епоха доноси битну промену карактера друштвености људи. Уместо слободног грађанства класичног Хеленског полиса. У Хеленистичком полису настаје подаништво. Та промена узрокује нестанак обичајносног јединства живота људи. Човек више не може у полису тражити ослонац властитом животном смислу и делање. Пред Хеленистичким филозофијама поставио се задатак темељне измене начина гледања на целину баштињених филозофских проблема и појмова. Духовне, филозофске и политичке парадигме Хеленске филозофије, нарочито Платона и Аристотела, више нису могле бити прихватане, осим као сведочанство о једном бившем и пропалом свету. Разапетост човека Хеленистичко-Римске епохе између универзалистичке и космополитске оријентисаности „Грађанина света“, на једној страни, нужно је морала довести до радикалног преосмишљавања традиционалних метафизичких, физичких и космолошких питања. Морала је она донети измену у антрополошком саморазумевању човека, а посебно у темељном преосмишљавању кључних практичко-филозофских схватања и појмова. Свођење практичне филозофије искључиво на етику може се разумети из истог тог корена. Епоха Хеленистичко-Римске филозофије обликује се кроз плурализам филозофских парадигми, учења и школа. Без икакве сумње, једна од најдоминантнијих и најутуцајнијих филозофских оријентација тога времена је и стоицизам.

Луције Анеј Сенека-Живот и учење

Порекло из богате витешке породице Сенека филозоф је имао лак и угодан живот у коме су неприлике долазиле само од Сенекиних политичких непријатеља и државничких амбиција. Под окриљем свога ученога оца Сенеке Ретора, студирао је реторику и филозофију у Риму. Цео низ моћних и уважених Анаја, чланова његове уже породице, налазио се на високим државним положајима у Риму и у провинцијама. Тако је Луције Сенека, рођен као и његов отац у Шпанској Кордови, имао све услове да дође до најбољег образовања које му је његово време могло пружити и да брзо напредује по лествици високих и највиших државних положаја. Од куће већ је понео љубав према реторици и поезији, којима се придружила и склоност за филозофију и науку, нарочито га је привлачила моралистичка озбиљност и готово аскетска строгост коју су проповедали млађи стоичари, а у Риму спроводили у дело секстијевци, спајајући стоичка схватања са Платонским и новопитагорским. Поред секстијевца Папирија Фабијана и Сенекиног учитеља, секстијевцима блиског Сотиона, на Сенеку филозофа утиче нарочито стоичар Атал који је био пријатељ његовог оца. Ефектну беседничку речитост ставиће Сенека у службу својих моралних поука, па у тој беседничкој вештини и новој стилистици лежи главни уметнички значај Сенекиног филозофског дела.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com